

ment det absolut forsvarligt, at vi strakte os til det yderste, for at saa mange selvstændige smaa Hjem som muligt kunde rejstes ude paa det danske Bondeland. Men jeg vil ogsaa gerne sige, at vi, som Finanserne i det hele taget har det, antagelig er kommet omtrent til Grænsen for, hvad vi evner. Man kan sagtens stille Fordring om mere og mere, men vi maa nu en Gang se hele den økonomiske Situation i Øjnene, og jeg tror, vi maa tænke over, at det stadig at stille større og forøgede Krav kan være en Fare for hele det parlamentariske Styre, hvis man ikke holder sig det for Øje, som jeg før sagde, at man bør sætte Tæring efter Næring og i det hele taget ikke komme med Krav om større Udgifter, end vi er i Stand til i Længden at udrede. Jeg udtalte før, at man har anstrengt sig for at komme saa langt ned med Udgifterne som muligt, men alligevel maa vi gøre os Anstrengelser for at finde Udgiftsposter, som kan komme længere ned. Det er nemlig min absolutte Overbevisning, at det danske Folk i den Nedgangsperiode, hvori vi er inde, eller som vi gaar i Møde, ikke vil være i Stand til at udrede 400 Mill. Kr. i Skat til den danske Stat ved Siden af de kolossale Beløb, der udredes til Kommunerne, til Købstad- og Sognekommunerne og til Amtskommunerne. Vi er kommet ind i Tider, hvor Indtægterne ikke alene indenfor et enkelt Erhverv, men i al Almindelighed i høj Grad svigter, og det, det kommer an paa i en saadan Periode, er naturligvis, at vi gør os de yderste Anstrengelser for, at hver kommer til at bære sin Del af Byrden. Man ser i denne Tid, hvorledes der i de store Lande ned sættes den ene Finanskommission efter den anden med det Formaal at nedskære Budgetterne med Hundreder af Millioner Kroner, fordi Skatterne ogsaa der er kommet saa højt op, at de umuligt kan betales af de paagældende Nationer; de maa nødvendigvis ned med Udgifterne.

Jeg mener altsaa, at det maa være os om at gøre, at vi saa vidt muligt alle kommer til at tage Del i Byrderne, og det vil efter min Mening være i høj Grad uretfærdigt blot at sige til Arbejderne: I skal stadig ned med Lønningerne. Det samme maa gælde alle, det maa gælde Tjenestemænd, Læger, Dyrslæger, og hvad man i det hele taget kan nævne. I Forening maa vi være med til at bære Byrderne i den vanskelige Tid, vi nu gaar ind i. I de frie Erhverv er Forholdet jo det, at Indtægterne med stærke Skridt

gaar nedad, og vi kender alle Aarsagen til Krisens Voldsomhed. Det er hele den Forstyrrelse, som overalt i Samfundene er fulgt i Krigens Kølvand, og man kan sige, at det er en Katastrofe af saadanne Dimensioner, at der endnu ikke i de førende Lande er fundet tilstrækkelig klare Hoveder, der har kunnet sige de forløsende Ord, end sige vinde Tilslutning dertil. Der er visse Lande, adskillige Lande, der sidder i fuldstændig Afmagt og stønner under Byrderne. Jeg taler ikke her om Rusland, hvor 20 Millioner Mennesker og maaske flere trues direkte af Hungersdøden. Her er vi ved en Stat, hvorom man vist har Lov at sige, at Magthaverne har tænkt mere paa de politiske Doktriner end paa Millionernes Raab om Hjælp. Men vi kan gaa til den modsatte Pol, til Nordamerika, ogsaa dette Land befinder sig i Krisetilstand, og det er dog et Land, der har sin Valuta i Orden. Der er for Tiden mellem 5 og 7 Millioner arbejdsløse i de Forenede Stater, det vil for et Land af Danmarks Størrelse svare til et Tal af 180 000. De Forenede Staters Valuta er, som sagt, i Orden, men man kan vel sige, at den høje Standard betydeligt hindrer Omsætningen med valutavagte Lande. I det hele, naar man ser ud over Verden, ser man jo, at Tiden gaar med Konferencer af alle mulige Slags, og det er maaske et nødvendigt Gennemgangsled, men ellers kan vi vistnok være enige om, at det er alvorlig Handling, ikke Ord og Resolutioner, Verden trænger til. Man kan sige, det er Valutaen, der spiller den store Rolle i Omsætningen mellem Landene. Det har man aldrig før Krigen tænkt over, men nu kan man roligt sige, at det er det almindelige Samtaleemne paa et jydsk Marked som paa en københavnsk Café, og noget af det første, man studerer i sin Avis, er: Hvorledes staar den danske Valuta?, er den belgiske Franc gaaet ned?, hvorledes gaar det med den tyske Mark? Og i Virkeligheden kan man sige, at vi paa den Maade alle er medinteresserede i Valutaen. I Vestjylland f. Eks, hvor man sender Kreaturer til Belgien, er det den belgiske Franc, der i høj Grad interesserer, og, hvor der er Tale om at sælge jydsk Heste, den tyske Mark. Det er derfor ikke paa alle Omraader, at den danske Landmand profiterer af Valutaforholdene. Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Rode en Gang i et Foredrag netop særlig har dvælet ved den Profit, som danske Landbrugere havde ved hele den Valutasituation, vi er inde i. Det gælder, som